

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර II විභාගය - 2024 ජූලි

(201) උසස් මූල්‍ය ගිණුම්කරණය සහ පිරිවැයකරණය

(Advanced Financial Accounting & Costing)

2024-08-10

පෙරවරු

[8.45 – 12.00]

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවධානයෙන් කියවිය යුතුය):

- (1) දී ඇති කාලය : කියවීම සඳහා - විනාඩි 15 යි.
උත්තර ලිවීම සඳහා - පැය 03 යි.

පිටු ගණන : 11
ප්‍රශ්න ගණන: 07

(2) සියලුම ප්‍රශ්නවලට උත්තර සැපයිය යුතු වේ.

(3) ඉල්ලුම් කරන ලද මාධ්‍යයෙන්, එක් භාෂාවකින් පමණක්, ඔබ වෙත සපයන ලද පොත්වල උත්තර ලියන්න.

(4) ගණනය කිරීම් සහ පෙරවැඩ අමුණන්න. උපකල්පන කිසිවක් ඇතොත්, ඒවා පැහැදිලිව දක්වන්න.

(5) වැඩසටහන් ගතකිරීම කළ නොහැකි ගණක යන්ත්‍ර පමණක් භාවිත කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.

(6) අර්ථකථන සහිත කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුව අමුණා ඇත. වාස්තවික පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න හැර අන් සෑම ප්‍රශ්නයකම කළ යුතු ක්‍රියාවකින් යුක්ත වේ. කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුවේ එම ක්‍රියාව සඳහා දී ඇති අර්ථකථනය පදනම් කරගෙන අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය සඳහා අවශ්‍ය උත්තර සැපයිය යුතුය.

(7) ලකුණු 100 යි.

A කොටස

වාස්තවික පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

(මුළු ලකුණු 25)

01 වන ප්‍රශ්නය

අංක 1.1 සිට 1.5 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න සඳහා වඩාත්ම නිවැරදි උත්තරය තෝරන්න. තෝරාගත් උත්තරයට අදාළ අංකය ප්‍රශ්න අංකය සමග ඔබේ උත්තර පොතේ ලියන්න.

1.1 පහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන්, තොග හා සම්බන්ධ පිරිවැයක් වන්නේ කුමක් ද?

- (1) ඇණවුම් කිරීමේ පිරිවැය. (2) තොග හිඟවීමේ පිරිවැය.
- (3) රඳවාගැනීමේ පිරිවැය. (4) ඉහත සඳහන් සියල්ලම.

(ලකුණු 02)

1.2 සීමාසහිත ජලුවෝ පොදු සමාගම, විසින් 2021 අප්‍රේල් 01 දින රු.1,200,000/- ක මිලකට යන්ත්‍රයක් මිලදී ගන්නා ලදී. සමාගම, එහි යන්ත්‍ර ක්ෂය කිරීම සඳහා හිතවන ශේෂ ක්‍රමය අනුගමනය කරනු ලබන අතර, යන්ත්‍රයේ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය වසර 10 කි. 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා අයකල ක්ෂය වන්නේ:

- (1) රු.120,000/- කි. (2) රු.108,000/- කි. (3) රු.97,200/- කි. (4) රු.87,480/- කි.

(ලකුණු 02)

1.3 පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සලකා බලන්න:

- (a) ආදායම් යනු, හිමිකමෙහි (ස්කන්ධයෙහි) ඉහළසාමක් ඇති කරනු ලබන වත්කම්වල වැඩිවීමක් හෝ වගකීම්වල අඩුවීමක් වේ.
- (b) ආදායම්, සමාගමේ අයිතිකරුවන් විසින් මූල්‍යයනය කරනු නොලබයි.
- (c) ආදායම් තුළ අයහාරයන් ඇතුළත් වන නමුත් ලාභ ඇතුළත් නොවේ.

ඉහත සඳහන් ඒවා අතුරෙන්, ආදායම්වලට අදාළ නිවැරදි ප්‍රකාශ වනුයේ:

- (1) (a) සහ (b) පමණි. (2) (a) සහ (c) පමණි
- (3) (b) සහ (c) පමණි. (4) ඉහත සඳහන් සියල්ලම. (ලකුණු 02)

1.4 2024 අප්‍රේල් 30 දින හටගත් ගිණිගැනීමක් හේතුවෙන් සීමාසහිත තෙප්පුන් පොදු සමාගමට අයත් කර්මාන්තශාලාවක් විනාශයට පත්වූ අතර, එයින් රු.4,000,000/- ක අලාභයක් සිදුවිය. 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නිකුත් කිරීම සඳහා 2024 මැයි 31 දින අනුමත කරන ලදී.

2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණි ගැනීම නිසා සිදුවූ ඉහත අලාභය පිළිබිඹු කරනු ලබන්නේ කෙසේද?

- (1) අලාභය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය තුළ වියදමක් ලෙස සැලකීමට අවශ්‍ය වේ.
- (2) මෙය මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගැලපීමක් සිදුනොකරන අතර, හෙලිදරව් කිරීමක් සිදුකළ යුතුය.
- (3) මෙය මිලභ මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ වන බැවින් කිසිදු ගැලපීමක් හෝ හෙලිදරව් කිරීමක් මෙම වර්ෂයේදී සිදුකිරීමට අවශ්‍ය නොවේ.
- (4) සමාගමේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන් මත පදනම්ව, වියදමක් ලෙස හඳුනාගැනීමට හෝ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට තීරණය කිරීමට පුළුවනි. (ලකුණු 02)

1.5 පහත සඳහන් තොරතුරු, 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත සන් සමාගමට අදාළව ලබාදී ඇත:

	පිරිවැය ගිණුම් අනුව (රු.)	මූල්‍ය ගිණුම් අනුව (රු.)
ආරම්භක තොගය:		
අමු ද්‍රව්‍ය	55,000	62,000
නිම් භාණ්ඩ	75,000	60,000
අවසාන තොගය:		
අමු ද්‍රව්‍ය	45,000	55,000
නිම් භාණ්ඩ	80,000	72,000

පිරිවැය ගිණුම් අනුව ලාභය රු.352,000/- ක් නම්, මූල්‍ය ගිණුම් අනුව ලාභය වනුයේ:

- (1) රු.346,000/- (2) රු.342,000/- (3) රු.358,000/- (4) රු.362,000/- (ලකුණු 02)

අංක 1.6 සිට 1.10 දක්වා ඇති ප්‍රශ්නවලට උත්තර, ප්‍රශ්න අංක ද සමඟ ඔබේ උත්තර පොතේ ලියන්න.

1.6 ABC පිරිවැයකරණය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02)

1.7 පහත සඳහන් එක් එක් දෑ සඳහා 1890 හවුල් ව්‍යාපාර ආඥා පනතේ ඇති ප්‍රතිපාදනය සඳහන් කරන්න:

- (i) හවුල්කරුවන්ගේ වේතනය.
- (ii) හවුල් ව්‍යාපාරයට ප්‍රාග්ධනය හඳුන්වාදීම.
- (iii) නව හවුල්කරුවෙකු බඳවා ගැනීම. (ලකුණු 03)

1.8 පහත සඳහන් එක් එක් කරුණ යටතේ, පිරිවැය ගිණුම්කරණය, මූල්‍ය ගිණුම්කරණයෙන් වෙනස්කොට දක්වන්න:

- (i) අරමුණ.
- (ii) ගනුදෙනුවල ආවරණය.
- (iii) තොග අගය කිරීම. (ලකුණු 03)

1.9 ණයකරයකට (debenture) විශේෂ වූ ලක්ෂණ තුනක්(03) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)

1.10 සීමාසහිත XYZ (පොද්ගලික) සමාගම, එකතුකළ අගය මත බදු [Value Added Tax (VAT)] සඳහා ලියාපදිංචි සමාගමකි. පහත සඳහන් තොරතුරු 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් කාර්තුව සඳහා අදාළ වේ:

	රු.
2024 ජනවාරි 01 දින එකතුකළ අගය මත බදු පාලන ගිණුමේ බැර ශේෂය	125,000
විකුණුම් (එකතුකළ අගය මත බදු රහිතව)	990,000
ගැනුම් (එකතුකළ අගය මත බදු රහිතව)	360,000
විකුණුම් ආපසු එවුම් (එකතුකළ අගය මත බදු රහිතව)	45,000

(සියලුම මිලදී ගැනීම් සහ විකිණීම් සඳහා බදු ඉන්වොයිස් ඇත.)

ඉහත සඳහන් තොරතුරු අනුව, අදාළවන එකතුකළ අගය මත බදු අනුපාතය 18% ක් නම්, 2024 මාර්තු 31 දිනට ගෙවිය යුතු එකතුකළ අගය මත බදු ශේෂය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 25)

B කොටස

(මුළු ලකුණු 50)

02 වන ප්‍රශ්නය

ශක්ති විසින් බතික් ඇඳුම් විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක් 2024 මාර්තු 01 දිනට ආරම්භ කරන ලද අතර, එය ශක්ති බතික් ඩිසයිනස් ලෙස නම්කරන ලදී.

ශක්ති විසින් සියලුම මුදල් ලැබීම් බැංකු ගත කර ඇති අතර, සියලු වියදම් වෙක්පත් මගින් පමණක් සිදුකරයි. සියලුම ලැබීම් හා ගෙවීම්, මුදල් පොතෙහි වාර්තා කරනු ලබයි.

ශක්ති බතික් ඩිසයිනස් හි 2024 මාර්තු මාසයට අදාළ මුදල් පොතෙහි උද්ධෘතයක් පහත දැක්වේ:

මුදල් පොත (බැංකු තීරුව)

දිනය	විස්තරය	වෙක්පත් අංකය	හර (රු.)	බැර (රු.)	ශේෂය (රු.)
2024-03-01	මුදල් තැන්පතුව - ශක්තියේ මූලික ආයෝජනය		575,000		575,000
2024-03-01	නිර්මාණකරණ උපකරණයක් මිලට ගැනීම	587230		120,000	455,000
2024-03-01	බතික් සාප්පුවෙහි කාර්යාල වියදම්	587231		26,200	428,800
2024-03-04	ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි වියදම්	587232		5,300	423,500
2024-03-04	රෙදි මිලට ගැනීම සඳහා වූ ගෙවීම්	587233		325,000	98,500
2024-03-04	බතික් නිර්මාණකරණය සඳහා වූ අනෙකුත් අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ගෙවීම්	587234		68,300	30,200
2024-03-11	මුදල් තැන්පතුව - විකුණුම්		320,000		350,200
2024-03-16	ශක්තියේ පොද්ගලික ගිණුමේ තැන්පත් කිරීම්	587235		65,000	285,200
2024-03-17	රෙදි මිලදී ගැනීම සඳහා ගෙවීම්	587236		333,000	(47,800)
2024-03-18	මුදල් තැන්පතුව - විකුණුම්		225,000		177,200
2024-03-25	මුදල් තැන්පතුව - විකුණුම්		118,500		295,700
2024-03-31	බැංකු ගාස්තු			2,500	293,200
2024-03-31	ප්‍රදේශනාගාරයේ වියදම්	587237		8,200	285,000

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ද සපයා ඇත:

- (1) 2024 මාර්තු මාසයට අදාළ රු.12,500/- ක කාර්යාල ගොඩනැගිලි කුලිය, 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී ගෙවා ඇත.
- (2) 2024 මාර්තු 31 දිනට තිබූ නිම් ඇඳුම් තොගය රු.244,100/- ක් වූ අතර, 2024 මාර්තු 31 දිනට නොනිම් බතික් ඇඳුම් තොගයක් නොවීය.
- (3) 2024 මාර්තු 31 දින සිදුකළ විකුණුම් සඳහා ලද රු.23,500/- ක මුදල, 2024 අප්‍රේල් 01 දින බැංකුවේ තැන්පත් කර ඇති අතර, මෙය මුදල් පොතෙහි සටහන් කර නැත.
- (4) නිර්මාණකරණ උපකරණ, ඒවායෙහි පිරිවැය මත සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කරනු ලබයි. එම උපකරණවල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය අවුරුදු 4 කි.
- (5) මිලදී ගත් රෙදි වෙනුවෙන් 2024 මාර්තු 31 දිනට ගෙවිය යුතු මුදල රු.45,000/- ක් වේ.
- (6) 2024 මාර්තු මාසය සඳහා වන රු.8,000/- ක විදුලි බිල්පත සඳහා ගෙවීම 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී සිදුකරන ලදී.

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

ශක්ති බතික් විසයින්ස් හි පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න:

- (a) 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් මාසය සඳහා ශුද්ධ ලාභය (ලකුණු 08)
- (b) 2024 මාර්තු 31 දිනට ප්‍රාග්ධන (ස්කන්ධය) ශේෂය. (ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 10)

03 වන ප්‍රශ්නය

වරින්, සුරින් සහ නිසින්, CSN Leasure (සංචාරක හෝටලයක්) නම් වූ හවුල් ව්‍යාපාරයක් 2023 අප්‍රේල් 01 දින ආරම්භ කරන ලද අතර, ලාභා'ලාභ පිළිවෙලින් 2 : 1 : 2 අනුපාතය යටතේ බෙදා ගනී.

- (1) හවුල් ගිවිසුමේ පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් වේ:
  - නිසින් හවුල් ව්‍යාපාරය කළමනාකරණය කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවෙන් ඔහුට මාසයකට රු.100,000/- ක වේතනයක් හිමි වේ.
  - හවුල් ව්‍යාපාරයට ලබාදෙන ණය වෙනුවෙන් හවුල්කරුවන්ට 12% ක වාර්ෂික පොලියකට හිමිකම් ලබයි.
  - යෙදවූ ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය මත, වාර්ෂිකව 10% ක ප්‍රාග්ධනය මත පොලියකට හවුල්කරුවන් හිමිකම් ලබයි.
- (2) වරින්ට අයත් පැරණි නිවසක් සංචාරක හෝටලය ලෙස නවීකරණය කරන ලද අතර, සංචාරකයින් වෙත නවාතැන් පහසුකම් සැපයීම සඳහා එය හවුල් ව්‍යාපාරය වෙත කුලී පදනම මත ලබා දී ඇත. බදු කුලී වශයෙන් මුළු නවාතැන් ආදායමෙන් 10% ක ප්‍රමාණයක් ලබාගැනීමට වරින්ට හිමිකමක් තිබේ. වර්ෂයට අදාළ බදු කුලීය වර්ෂය තුළදී ගෙවා නොමැති අතර, ඒ සඳහා ගිණුම් සටහන් ද තබා නොමැත.
- (3) 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ හවුල් ව්‍යාපාරයේ මුළු නවාතැන් ආදායම හා ශුද්ධ ලාභය පිළිවෙලින් රු.6,000,000/- ක් සහ රු.4,330,000/- ක් වේ.
- (4) 2023 අප්‍රේල් 01 දින, නිසින් විසින් රු.2,400,000/- ක ණයක්, හවුල් ව්‍යාපාරයට ලබාදී ඇති අතර, 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී ගෙවන ලද ඊට අදාළ වාර්ෂික පොලිය තවමත් ගිණුම්ගත කර නොමැත.
- (5) හවුල් ව්‍යාපාරයේ පොත්වලින් පහත සඳහන් ශේෂයන් උපුටාගෙන ඇත:

(රු.'000)

	හර	බැර
2023 අප්‍රේල් 01 දින යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය:		
වරින්		960
සුරින්		840
නිසින්		1,500
ණය මුදල - නිසින්		2,400
වර්ෂය තුළ ගැනිලි:		
වරින්	600	
නිසින්	750	

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා, CSN Leasure හි පහත සඳහන් දෑ පිළියෙල කරන්න:

- (a) ලාභා'ලාභ විසර්ජන ගිණුම. (ලකුණු 05)
- (b) හවුල්කරුවන්ගේ ජංගම ගිණුම. (ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

04 වන ප්‍රශ්නය

ශ්‍රී ලංකාවේ වන සතුන් හා වනාන්තර සුරැකීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින පරිසරවේදීන් කණ්ඩායමක් **Wild Life Lovers** නම් වූ සංවිධානයක් 2020 අප්‍රේල් මාසයේදී පිහිටුවාගන්නා ලදී.

Wild Life Lovers ට අදාළව පහත සඳහන් තොරතුරු ලබාදී ඇත:

- (1) 2023 අප්‍රේල් 01 දිනට සංවිධානයේ සාමාජිකයින් 53 දෙනෙක් සිටියහ. ඒ අතුරින්, සාමාජිකයින් 5 දෙනෙකු විසින් 2023/24 වසරද ඇතුළුව ඉදිරි වසර 3 ක් සඳහා සාමාජික ගාස්තු 2023 මාර්තු 31 දිනට ගෙවා තිබුණි. සාමාජිකයින් 3 දෙනෙකු 2023/24 වසරට අදාළ සාමාජික මුදල 2024 මාර්තු 31 දින වන විටත් ගෙවා නොතිබුණි. 2023/24 වර්ෂය තුළදී 2023/24 වර්ෂයට අදාළ සාමාජික ගාස්තු ගෙවමින් තව සාමාජිකයින් 12 දෙනෙකු සංවිධානයට බැඳී තිබුණි. සාමාජිකයෙකු සඳහා වන සාමාජික ගාස්තුව වර්ෂයකට රු.15,000/- ක් ලෙස ස්ථාවරව පවතී. 2023 අප්‍රේල් 01 දින වන විට කිසිදු හිඟ සාමාජික මුදලක් නොතිබුණි.
- (2) **Wild Life Lovers** විසින් වන සතුන් පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා 2023 අගෝස්තු මාසයේදී කොළඹදී ප්‍රදර්ශනයක් පවත්වන ලදී. ප්‍රදර්ශනය සඳහා ඇතුළත්වීමේ ගාස්තුවක් අය නොකරන ලදී. ප්‍රදර්ශනය සඳහා රු.50,000/- ක මුදලක් අනුග්‍රහ ලෙස ලැබී තිබුණි. මෙයට අමතරව ප්‍රදර්ශන පරිශ්‍රයේදී සාමාජිකයින් විසින් ලබාගන්නා ලද ජායාරූප හෝ ඔවුන් විසින් සම්පාදනය කරන ලද ප්‍රකාශන අලෙවි කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව ලබා දී තිබුණි. එලෙස අලෙවි කිරීම මගින් රු.1,500,000/- ක මුදලක් එකතු කරගන්නා ලද අතර, එම මුදලින් 10% ක ප්‍රමාණයක් අදාළ සාමාජිකයා වෙත ලබාදුන් අතර, ඉතිරි 90% ක ප්‍රමාණය **Wild Life Lovers** වෙත රඳවාගෙන තිබුණි.
- (3) **Wild Life Lovers** හි 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ වියදම්වල සාරාංශයක් පහත දැක්වේ:

(රු. '000)

කුලී වියදම	1,300
ප්‍රවර්ධන වියදම්	240
පරිපාලන සහායක වෙත ගෙවූ වේතන	360
විදුලි හා ජල බිල්පත්	8
මුද්‍රණ හා ලිපිද්‍රව්‍ය	50

- (4) **Wild Life Lovers** කොළඹ පිහිටි ගොඩනැගිල්ලක පිහිටා ඇති අතර, ගොඩනැගිල්ල සඳහා වූ මාසික කුලිය රු.30,000/- කි. ඉතිරි කුලී වියදම් ප්‍රමාණය, ප්‍රදර්ශනය සඳහා ලබාගත් ශාලාවට අදාළ වේ.
- (5) ප්‍රවර්ධන වියදම් මුළුමනින්ම දරණ ලද්දේ ප්‍රදර්ශනය සඳහා වන අතර, මුද්‍රණ හා ලිපිද්‍රව්‍ය වියදමෙන් 10% ක ප්‍රමාණයක්ද ඒ සඳහා දරණ ලදී.
- (6) **Wild life Lovers** විසින් සංවිධානය ආරම්භයේදීම පරිගණක යන්ත්‍ර 2 ක් මිලදී ගන්නා ලද අතර, ඒ සඳහා දැරූ පිරිවැය රු.500,000/- ක් විය. පරිගණක යන්ත්‍ර ඒවායේ පිරිවැය මත වර්ෂයකට 20% ක අනුපාතය යටතේ සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කරනු ලබයි.

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා **Wild Life Lovers** හි පහත සඳහන් දෑ පිළියෙල කරන්න:

- (a) සාමාජික ගාස්තු ගිණුම. (ලකුණු 04)
  - (b) ආදායම් සහ වියදම් ගිණුම. (ලකුණු 06)
- (මුළු ලකුණු 10)

05 වන ප්‍රශ්නය

(A) සීමාසහිත Fabric Mall (පොද්ගලික) සමාගම, රෙදි නිෂ්පාදනයේ නිරත වී සිටින අතර, සංකලිත (integrated) ගිණුම්කරණ පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

පහත සඳහන් ශේෂයන් ගිණුම්කරණ පද්ධතියෙන් උපුටාගන්නා ලදී:

නොගය	2024 මාර්තු 01 දිනට (රු.)
අමුද්‍රව්‍ය නොගය	950,750
නොනිම් නොගය	275,600
නිම් භාණ්ඩ නොගය	1,850,300

2024 මාර්තු මාසය තුළදී පහත සඳහන් ගනුදෙනු සිදුකර ඇත:

	රු.
ණය පදනම මත මිලට ගත් අමුද්‍රව්‍ය	2,300,000
නිෂ්පාදනය සඳහා නිකුත් කළ අමුද්‍රව්‍ය	1,550,000
නිෂ්පාදනය සඳහා වන සෘජු වැටුප්	700,000
නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය	350,000
නිම් භාණ්ඩවල නිෂ්පාදන පිරිවැය	2,800,000
විකුණූ භාණ්ඩවල පිරිවැය	2,450,000

මඛ විසින් කළ යුතු දෑ:

පහත සඳහන් ගිණුම් පිළියෙල කරන්න:

- (a) අමුද්‍රව්‍ය පාලන ගිණුම. (ලකුණු 02)
- (b) නොනිම් පාලන ගිණුම. (ලකුණු 03)
- (c) නිම් භාණ්ඩ පාලන ගිණුම. (ලකුණු 02)

(B) පහත සඳහන් තොරතුරු සීමාසහිත ABC සමාගමේ, කාර්යය අංක A10000 ට අදාළව උපුටාගෙන ඇත:

සෘජු අමුද්‍රව්‍ය	කිලෝ ග්‍රෑම් එකක් රු.400/- බැගින් කිලෝ ග්‍රෑම් 7,500
සෘජු ශ්‍රමය - A දෙපාර්තමේන්තුව	පැයකට රු.1,500/- බැගින් පැය 250
- B දෙපාර්තමේන්තුව	පැයකට රු.750/- බැගින් පැය 500
නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	මුළු සෘජු ශ්‍රම පිරිවැයෙන් 80%

සමාගම විකුණුම් මිලෙන් 20% ක ලාභයක් පවත්වා ගනී.

මඛ විසින් කළ යුතු දෑ:

කාර්යය අංක A10000 මත අයකළ යුතු මිල ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 10)

06 වන ප්‍රශ්නය

(A) සීමාසහිත Moon සමාගම, සිය නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය A අමුද්‍රව්‍ය බාහිර සැපයුම්කරුවෙකුගෙන් ඒකකයක් රු.60/- බැගින් මිලට ගනී. A අමුද්‍රව්‍ය ට අදාළව පහත සඳහන් තොරතුරු ද දී ඇත:

- A අමුද්‍රව්‍යයෙහි වාර්ෂික ඉල්ලුම, ඒකක 6,400 කි.
- අමුද්‍රව්‍ය ඒකකයක් සඳහා වර්ෂයකට ගබඩා පහසුකම් වෙනුවෙන් වූ කුලිය හා රක්ෂණ පිරිවැය රු.2/- කි.
- ඇණවුමක් සිදුකිරීම සඳහා වූ පිරිවැය රු.100/- කි.

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

A අමුද්‍රව්‍යයට අදාළව පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න:

- (a) ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය [Economic Order Quantity (EOQ)]. (ලකුණු 03)
- (b) ඇණවුම් කළ යුතු ප්‍රශස්ත ඇණවුම් ගණන. (ලකුණු 02)

(B) සීමාසහිත Moon සමාගමේ වාර්තාවලින් එහි එක් සේවකයෙකුට අදාළව පහත සඳහන් වැටුප් විස්තර උපුටාගෙන ඇත:

පැයකට අදාළ වැටුප් අනුපාතය	රු.200/-
එක් කැල්ලක් නිම කිරීමට ගන්නා සම්මත කාලය	මිනිත්තු 24
සතියෙහි සත්‍ය නිමැවුම	කැලී 120
සතියකට වැඩකරන පැය ගණන	පැය 40

ඔබ විසින් කළ යුතු දෑ:

සේවකයෙකු ඉතිරි කරගන්නා ලද කාලය සඳහා පැයක වැටුප් අනුපාතයෙන් 150% ක් බැගින් වූ ප්‍රසාද දීමනාවකට හිමිකම් ලබයි නම්, සේවකයාගේ සතියක ඉපැයීම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 10)

C කොටස

(මුළු ලකුණු 25)

07 වන ප්‍රශ්නය

සීමාසහිත C-Lanka (පොදුගලික) සමාගමේ 2024 මාර්තු 31 දිනට, ශේෂ පිරික්සුම පහත පරිදි වේ: (රු.)

	හර	බැර
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය (සාමාන්‍ය කොටස් 1,000,000)		1,000,000
2023 අප්‍රේල් 01 දිනට, රඳවාගත් ඉපැයීම්		5,269,000
මෝටර් වාහන, පිරිවැයට	12,000,000	
කාර්යාල උපකරණ, පිරිවැයට	2,550,000	
2023 අප්‍රේල් 01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය:		
මෝටර් වාහන		6,000,000
කාර්යාල උපකරණ		1,020,000
බැංකු ණය මුදල		4,650,000
බැංකුවේ ඇති මුදල්	4,937,000	
වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුදල්	6,140,000	
වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු මුදල්		726,000
විකුණුම්		32,865,000
විකුණුම් පිරිවැය	13,146,000	
ගෙවූ කාර්යාල කුලිය	633,000	
ඉන්ධන වියදම්	431,000	
ප්‍රවාරණ සහ අලෙවිකරණ වියදම්	729,000	
විකුණුම් කොමිස්	978,000	
ජලය සහ විදුලිය	132,000	
කාර්යාල නඩත්තු වියදම්	357,000	
වේතන, සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) සහ සේවක භාර අරමුදල (ETF)	9,395,000	
බැංකු ගාස්තු	15,000	
බැංකු ණය පොලිය	674,000	
අනෙකුත් පරිපාලන වියදම්	97,000	
2023 අප්‍රේල් 01 දිනට වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදනය		208,000
ගෙවූ ආදායම් බදු	625,000	
ගෙවිය යුතු සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් (EPF) සහ සේවක භාර අරමුදල් (ETF)		12,000
මෝටර් වාහන ඉවත්කිරීමේ ගිණුම		3,525,000
2024 මාර්තු 31 දිනට තොගය	2,436,000	
	55,275,000	55,275,000

පහත සඳහන් අතිරේක තොරතුරු ද සපයා ඇත:

- (1) 2024 මාර්තු 31 දින පිරිවැයට අගය කරන කරන ලද අවසාන තොගය ගිණුම් පොත්වල වාර්තා කර ඇත. එම තොගයෙන් $\frac{1}{3}$ ක ප්‍රමාණයක් හානිවී තිබූ බව පසුව අනාවරණය වූ අතර, 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී පිරිවැයෙන් 50% ක වට්ටමක් යටතේ එම තොගය විකුණා ඇත. කෙසේනමුත්, මෙය පොත්වල ගලපා නොමැත.
- (2) දැනට සිටින කාර්යාල පරිශ්‍රය 2023 අප්‍රේල් 01 දින සිට මාසයකට රු.25,000/- බැගින් වන කුලියකට යටත්ව බදු පදනම මත ලබාගෙන ඇත. තවද, 2024 ජනවාරි 01 දින සිට මාසයකට රු.37,000/- ක කුලියකට යටත්ව නව විකුණුම් කාර්යාලයක්ද සමාගම බදු පදනම මත ලබාගෙන තිබේ. මාසික බදු කුලියට අමතරව, නව විකුණුම් කාර්යාලය වෙනුවෙන් මාස 6 ක කුලිය ඉදිරියට ගෙවා ඇත. සමාගම සියලුම කාර්යාල කුලී නිසි පරිදි ගෙවා ඇති අතර, එය ගෙවූ කාර්යාල කුලී ගිණුමට හර කර ඇත.
- (3) පිරිසත සහ උපකරණ, සරල මාර්ග ක්‍රමයට පිරිවැය මත ක්ෂය කරනු ලබන අතර, පිරිසත සහ උපකරණවල ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලය පහත සඳහන් පරිදි වේ:

මෝටර් වාහන	වර්ෂ 4
කාර්යාල උපකරණ	වර්ෂ 5

- (4) 2022 ජනවාරි 01 දින, රු.4,000,000/- කට මිලට ගත් මෝටර් රථයක් 2023 දෙසැම්බර් 31 දින රු.3,525,000/- ක මුදලකට විකුණා ඇත. විකිණීමෙන් ලද සම්පූර්ණ මුදල, මෝටර් රථ ඉවත් කිරීමේ ගිණුමට බැර කර ඇත. මෙයට අමතරව වෙනත් කිසිදු සටහනක් පොත්වල තබා නොමැත.
- (5) 2024 මාර්තු මාසය සඳහා වන රු.13,000/- ක් වූ විදුලි බිල්පත 2024 අප්‍රේල් මාසය මැදදී ගෙවා ඇත.
- (6) 2023/24 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා වන ආදායම් බදු වගකීම රු.827,000/- ක් ලෙස සමාගම විසින් ඇස්තමේන්තුගත කර ඇති අතර, එයින් රු.625,000/- ක් කාර්තුමය වාරික ලෙස වර්ෂය තුළදී ගෙවා ඇත.
- (7) 2024 මාර්තු 31 දිනට පවතින වෙළෙඳ ලැබිය යුතු මුදල් ශේෂය මත 5% ක ප්‍රතිපාදනයක් පවත්වා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇත.
- (8) 2024 මාර්තු 31 දින, රු.1,000,000/- ක් පොදු සංචිත ගිණුමට මාරු කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තීරණය කර ඇත.
- (9) මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය 2024 මැයි 31 දින ලබා දී ඇත.

මෙම විසින් කල යුතු දෑ:

සීමාසහිත C-Lanka (පොදුගලික) සමාගමේ කළමනාකාරිත්වයේ භාවිතය සඳහා, පහත සඳහන් දෑ පිළියෙල කරන්න:

- (a) 2024 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභා'ලාභ සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය (විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය). (ලකුණු 13)
- (b) 2024 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය. (ලකුණු 12)
(මුළු ලකුණු 25)

කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටි ලැයිස්තුව

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
දැනුම (1)	තොරතුරු සහ මූලික සංකල්ප ආවර්ජනය කිරීම	අදින්න	හැඩයක් හෝ රූපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
		සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාව තහවුරු කිරීම.
		සඳහන් කරන්න	ස්ථිර ලෙස හෝ පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
		හඳුනා දක්වන්න	සැලකිලිමත්වීමෙන් පසුව හඳුනා ගැනීම, තහවුරු කිරීම හෝ තෝරා ගැනීම.
		ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමකින් තොරව සම්බන්ධිත අයිතම ලිවීම.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
අවබෝධය (2)	අදහස් හා තොරතුරු පැහැදිලි කිරීම.	හඳුනාගන්න	අත්දැකීම් හෝ දැනුම භාවිතයෙන් වලංගු බව හෝ වෙනත් ආකාරයෙන් පෙන්වීම.
		අර්ථකතනය කරන්න	වටහාගත හැකි හෝ හුරුපුරුදු පදවලට පරිවර්තනය කරන්න.
		විස්තර කරන්න	ප්‍රධාන ලක්ෂණ ලියා සන්නිවේදනය කරන්න.
		පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු භාවිත කර පැහැදිලි විස්තරයක් කිරීම.
		නිර්වචනය කරන්න	ස්වභාවය, විෂය පථය හෝ තේරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
භාවිතය (3)	අළුත් තත්වයන් තුළ දැනුම භාවිත කර ගැලපීම.	සසඳන්න	තවත් එකක් සමග අනුගත / අනුරූප කරන්න.
		ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝජනය කරන්න.
		තක්සේරු කරන්න	වටිනාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තීරණය කරන්න.
		විසඳන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම් භරහා විසඳුම් සෙවීම.
		පිළියෙල කරන්න	විශේෂ අරමුණ සඳහා යමක් කිරීම හෝ සූදානම් වීම.
		ප්‍රදර්ශනය කරන්න	උදාහරණ සමග ඔප්පු කිරීම හෝ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
		ගණනය කරන්න	ගණිතමය ගණනය කිරීම මගින් සොයා දැනගැනීම හෝ ගණන් ගැනීම.
		භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යෙදෙන්න.

නිපුණතා මට්ටම	විස්තරය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා නිර්වචනය
විශ්ලේෂණය (4)	අදහස් අතර සම්බන්ධතා ගොඩනගා ප්‍රශ්න විසඳීම.	සන්නිවේදනය කරන්න	තොරතුරු බෙදාහදා ගැනීම හෝ හුවමාරු කර ගැනීම.
		සැකිල්ලක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.
		අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණිස පරීක්ෂා කිරීම.
		සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයාගැනීම පිණිස පරීක්ෂා කිරීම.
		විමසන්න	තර්ක මගින් සවිස්තර ලෙස පරීක්ෂා කිරීම.
		වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දෑ හඳුනා ගැනීම.
		විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තීරණය කිරීම පිණිස විස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කරන්න.